JERUSALEM
URBAN DESIGN
CENTER

המרכז
לעיצוב אורבני
ירושלים

2019

המרכז לעיצוב אורבני ירושלים

סיכום פעילות שנתית

JERUSALEM URBAN DESIGN CENTER
המרכז לעיצוב אורבני ירושלים

2019

סיכום פעילות שנתית

המרכז לעיצוב אורבני

2

תוכן עניינים

3 **על המרכז לעיצוב אורבני**

6 **עיון**

14 **מחקר**

16 **תערוכות**

20 **גיליון**
כתב עת לעירוניות ירושלמית

22 **אתר המרכז לעיצוב אורבני**

23 **גלוית שנה טובה**

24 **טבלת אירועים שנתית**

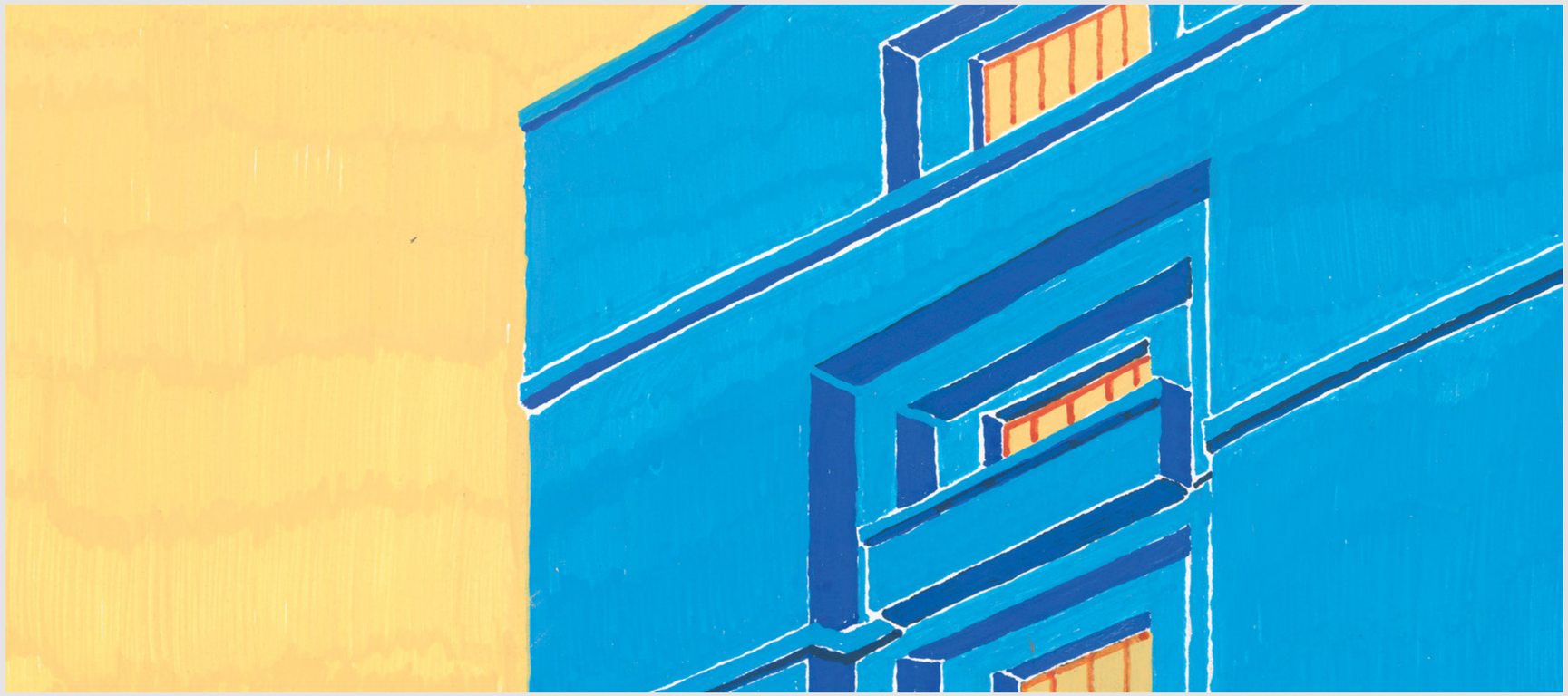

המרכז לעיצוב אורבני שבבית המודל, מהווה זירה לחילופי ידע ולדיון פתוח בנושאי אדריכלות, תכנון ועיצוב עירוני בירושלים.

המרכז הנו פלטפורמה המפגישה את הפעילות והעשייה במוסדות התכנון העירוניים עם סדר היום האזרחי והחברתי ועם אנשי מקצוע, מוסדות אקדמיים וגופי רוח ותרבות שונים. בכך מבקש המרכז לקיים את התנאים לדיון תכנוני מעמיק ושקוף ולקדם חדשנות מקצועית, יצירתיות ומחקר מתקדם בתכנון העיר ירושלים.

שעריו של המרכז לעיצוב אורבני, הפועל מבית המודל שבעיריית ירושלים, פתוחים לכל מי שרואה עצמו חלק מהעשייה התכנונית, העיצובית והחברתית בירושלים.

ניהול:
עופר מנור, אדריכל העיר, עיריית ירושלים

ריכוז תוכן:
אדר' ייטב בוסירה ודנה גזי,
DY Common Planning

JERUSALEM URBAN DESIGN CENTER
המרכז לעיצוב אורבני ירושלים

2019

סיכום פעילות שנתית

המרכז לעיצוב אורבני

שיתופי פעולה

עיריית ירושלים:

מועצת העיר, מנהלי העירייה ומחלקותיה; הרשות לפיתוח ירושלים; חברת עדן; חברת מוריה; מנהלת להתחדשות עירונית; חברת אריאל; תכנית אב לתחבורה; המנהלים הקהילתיים

גופים ארציים:

רשות העתיקות; מנהל התכנון

גופי תרבות, אומנות ופסטיבלים:

שבוע העיצוב ירושלים; בתים מבפנים; חגיגות מאה שנה לבאוהאוס

עמותות, ארגונים ואקדמיה:

התאחדות האדריכלים ובוני הערים בישראל; עמותת מוסללה; בצלאל; הקליניקה האורבנית; יד בן צבי; עשרות אדריכלים, מתכננים וחוקרים עצמאיים

טבלת מבקרים	2018	2019
המרכז לעיצוב אורבני	4,880	3,864
סיורים של דגם העיר ושל מרכז המבקרים	10,434	9,605
מבקרים מזדמנים	1,195	1,184
סה"כ	**16,509**	**14,653**

* בחודש אפריל 2019 המודל היה סגור בשל הפיכת כיוון המודל ותחזוקתו.

תחרות כיכר ספרא

הענקת הפרסים לזוכים בתחרות לתכנון מרחב כיכר ספרא, ודיון בנושא מרחב אזרחי עכשווי בישראל

—

ברכות וטקס הענקת תעודות:

מהנדס העיר ירושלים, **אדר' שלמה אשכול**,
יו"ר התאחדות האדריכלים ובוני ערים בישראל, **אדר' דויד קנפו**,
ראש העיר ירושלים, **משה ליאון**

הצגת ההצעות הזוכות ודיון מונחה:

הנחיה: אדר' **מיכאל יעקובסון**

מקום ראשון: **חיוטין אדריכלים, אדר' דניאל שטרסבורג ועמית שלוש**

מקום שני: **אדריכלים זוהר איזנברג, מעין תורג'מן, עומרי שפסר ותומר דרן פרץ**

מקום שלישי: **אדר' ישי וול**

20:20:20 – הרים סביב לה

פיתוח עירוני בטופוגרפיה מאתגרת

—

הליכה לתחבורה ציבורית בעיר הררית

אדר' סטיב קולקר, צוות תכנית אב לתחבורה

Stairway to Heaven – רכס לבן – תכנון שכונה בשיפועים תלולים

אדר' רנדי אפשטיין, שותף ומייסד משרד קולקר קולקר אפשטיין אדריכלים, **ואדר' נוף רחל וינר**, אדריכלות ונוף

מבני ציבור בטופוגרפיה משופעת

אדר' יצחק אפריל, שותף במשרד נ. מלצר י. אפריל אדריכלים

בשיתוף עם עמותת האדריכלים

20:20:20 – ירושלים. מזרח

יוזמות תכנון במזרח ירושלים

אירוע מיוחד במסגרת שבוע העיצוב

—

מתחמי תעסוקה במזרח העיר

עפר גרידינגר, מנהל אגף תכנון העיר, עיריית ירושלים ו**יערה איסר**, מנהלת תחום תכנון ופיתוח תשתיות במזרח ירושלים, משרד ירושלים

בניית אמון כבסיס לתכנון במזרח ירושלים

אדר' יערה רוזנר מנור, הקליניקה האורבנית האוניברסיטה העברית בירושלים

בינוי כיתות לימוד במזרח העיר

אוריאל אלבז, ראש אגף משאבי חינוך, עיריית ירושלים

בשיתוף עם עמותת האדריכלים

JERUSALEM URBAN DESIGN CENTER
המרכז לעיצוב אורבני ירושלים

2019

סיכום פעילות שנתית

המרכז לעיצוב אורבני

8

20:20:20 – כלים שלובים

העצמה ושילוב שימושים בשטחים ציבוריים

מפגש מיוחד במסגרת פסטיבל בתים מבפנים

—

בתים מבפנים

מיצוי הפוטנציאל של שטחים לצרכי ציבור בירושלים

חיים פיאלקוף, המכון ללימודים עירוניים ואזוריים, האוניברסיטה העברית בירושלים **וליאת איזקוב בן שיטרית**, אדריכלית ומומחית לאיכות הצפיפות

מהגיל הרך לגיל הזהב: דרכים להעצמת השימושים הציבוריים – מתחם בית הנוער העברי

פרופ' משה מרגלית, אדריכל, קתדרת אונסקו למורשת המודרנית, ראש מכון תל-אביב, ביה"ס לאדריכלות אוניברסיטת תל-אביב, משה מרגלית אדריכלים ומתכנני ערים

עירוב שימושים במוסדות חינוך, כמחולל עירוניות ומתכון לבית ספר מעורב ירושלמי

אדר' יואל דבוריינסקי, ליואי דבוריינסקי אדריכלים

בשיתוף עם עמותת האדריכלים

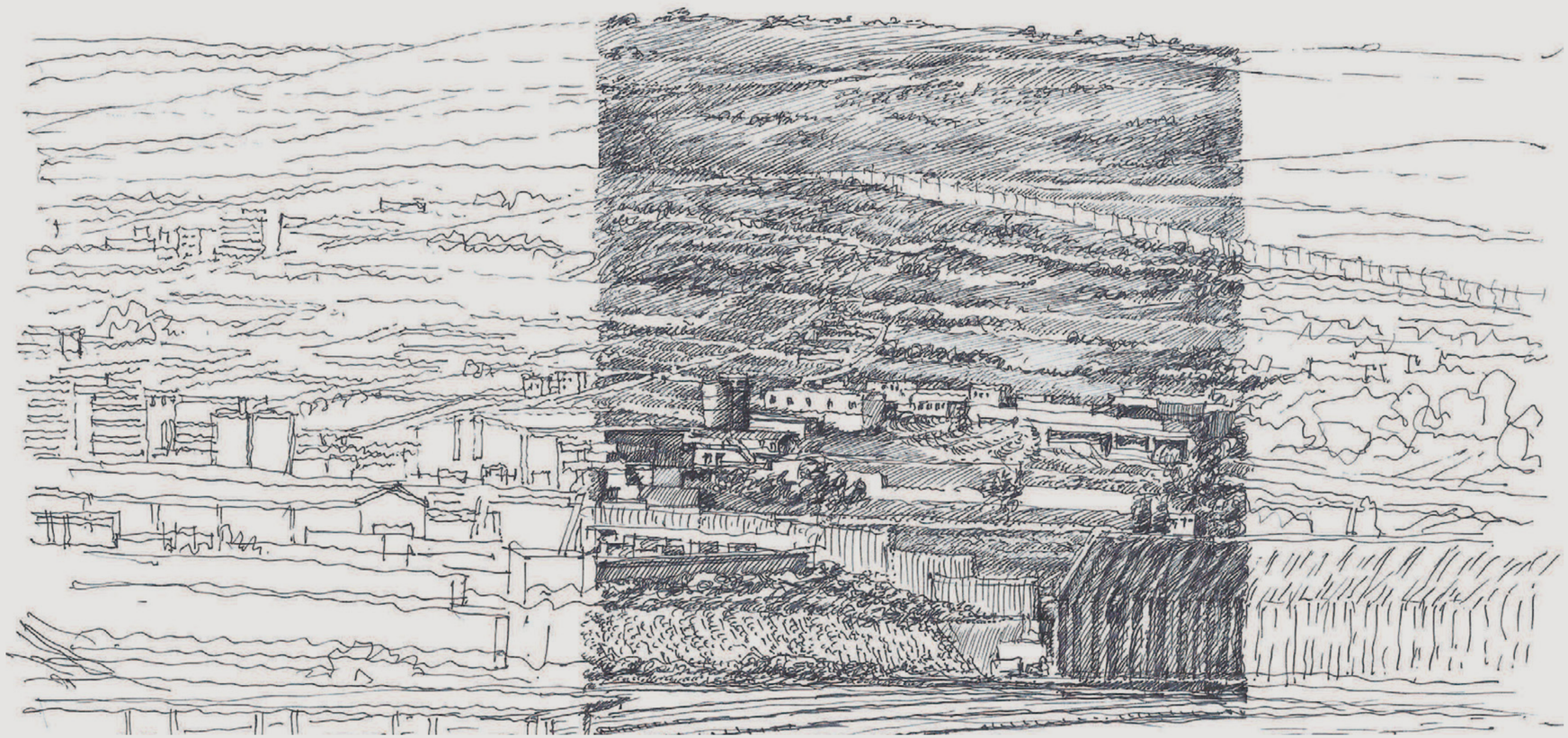

בתים מבפנים – מאורע גאוגרפי

שיח גלריה עם האמן

—

בתים מבפנים

תערוכת רישומים ראשונה של אלכס קרנץ – אדריכל, אמן ומורה בבצלאל.

סיור מודרך בתערוכה המציגה רישומים המתמקדים בגבולה הדרומי של העיר.

שיחה של **האדר' ייטב בוסירה** ו**שירן פ' ישי** עם **אדר' אלכס קרנץ**.

JERUSALEM URBAN DESIGN CENTER
המרכז לעיצוב אורבני ירושלים

2019

סיכום פעילות שנתית

המרכז לעיצוב אורבני

IO

בתים מבפנים - אלומיניום ירושלמי

סיור

—

חיפוי מתקן חניה
אוטומטית במרכז העיר

אדר' ייטב בוסירה

הצגת פרויקט לחיפוי מתקן חניה אוטומטית במרכז העיר המורכב מ־780 משולשי אלומיניום התלויים על חזיתותיו בהשראת סיתות אבן מסורתי.

בתים מבפנים

מאה שנה לבאוהאוס – עיר קווים רבים: בינלאומיות ומודרנה בעיר רבת פנים

סיור מודרך בתערוכה ושיחה

—

סיור בתערוכה - הבתים שברקע: שרטוט מפת העבר בתיעוד אלבומי משפחות רחביה

ד"ר נירית שלו כליפא וחן ברנט

מודרניזם ירוק בירושלים: מאה שנה לאדריכלות בהשראת המהפכה התעשייתית בשכונת הגנים רחביה ובירושלים

פרופ' מיכה לוין

בשיתוף יד בן צבי

אירוע לכבוד מהנדס העיר היוצא שלמה אשכול

—

ברכות

אליעזר ראוכברגר, מ"מ ראש העיר, מחזיק תיק תכנון ובנייה

שירה תלמי, מתכננת מחוז ירושלים, מינהל התכנון - ירושלים

אדר' סלמה מילסון ארד, יו"ר סניף ירושלים, התאחדות האדריכלים ובוני הערים בישראל

דברי סיכום ופרידה

שלמה אשכול, מהנדס העיר היוצא

ישראל 100 - תכנון מרחבי אסטרטגי לישראל בשנת 2048

פרופ' שמאי אסיף

בשיתוף עם עמותת האדריכלים

JERUSALEM URBAN DESIGN CENTER
המרכז לעיצוב אורבני ירושלים

2019

סיכום פעילות שנתית

המרכז לעיצוב אורבני

JERUSALEM URBAN DESIGN CENTER
המרכז לעיצוב אורבני ירושלים

2019

סיכום פעילות שנתית

המרכז לעיצוב אורבני

14

יותר + טוב

מסגרת מחקרית ומעשית ליצירה ולהבנייה של כלים ונהלים לשיפור האיכות התכנונית בתהליכים של ציפוף עירוני

יותר + טוב

מחקר יישומי לקידום
עירוב שימושים בירושלים

—

המרכז לעיצוב אורבני, האגף לתכנון העיר בעיריית ירושלים, המנהלת להתחדשות עירונית בחברת מוריה, וחברת עדן לפיתוח כלכלי בירושלים מובילים מחקר מעשי שתכליתו להציע המלצות אופרטיביות וכיווני פעולה לקידום ערוב שימושים ולמיצוי הפוטנציאל של שטחים לצרכי ציבור בירושלים.

צוות המחקר:
ד"ר **חיים פיאלקוף** – ראש צוות המחקר;
אדר' ליאת איזקוב – אדריכלות

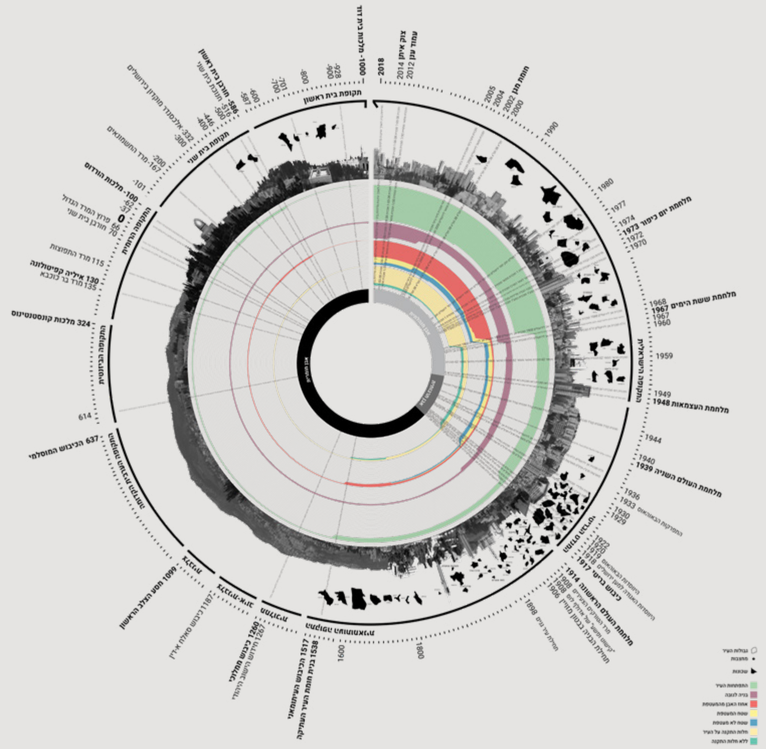

אל"ף אבן

על עתיד הבנייה באבן במגדלים ובמבני ציבור

—

מחקר בשותפות עם המחלקה לעיצוב אורבני בצלאל ובתמיכת יד הנדיב שמטרותיו:

- בחינת הוראות ונוהגי הבנייה באבן בירושלים כיום, בדגש על מבני-ציבור גדולים ומגדלי מגורים ולימוד השלכותיהם על פני העיר.
- סקירה ולימוד של פרטים אדריכליים בנושא מהארץ ומהעולם.
- גיבוש 'קריאת כיוון' מחודשת לנושא זה, ובכללה התייחסות לניהול העיצוב השוטף של העיר ולהיבטים אורבניים, נופיים, תרבותיים וטכנולוגיים עכשוויים.
- עיצוב, ניסוח והפקה של מסמכים מקצועיים

ראשי המחקר:
אדר' עופר מנור וד"ר **אדר' אלס ורבקל**

צוות המחקר:
חוקרים ראשיים: **אדר' אדווה מטר**; **אדר' ייטב בוסירה**; **אדר' אורי שלם**
עוזרות מחקר: **אדר' דנה צברי**; **שירה אליאש**
ועדת היגוי: **פרופ' מייק טרנר** וד"ר **נעה הייזלר רובין**

JERUSALEM URBAN DESIGN CENTER
המרכז לעיצוב אורבני ירושלים

2019

סיכום פעילות שנתית

המרכז לעיצוב אורבני

15

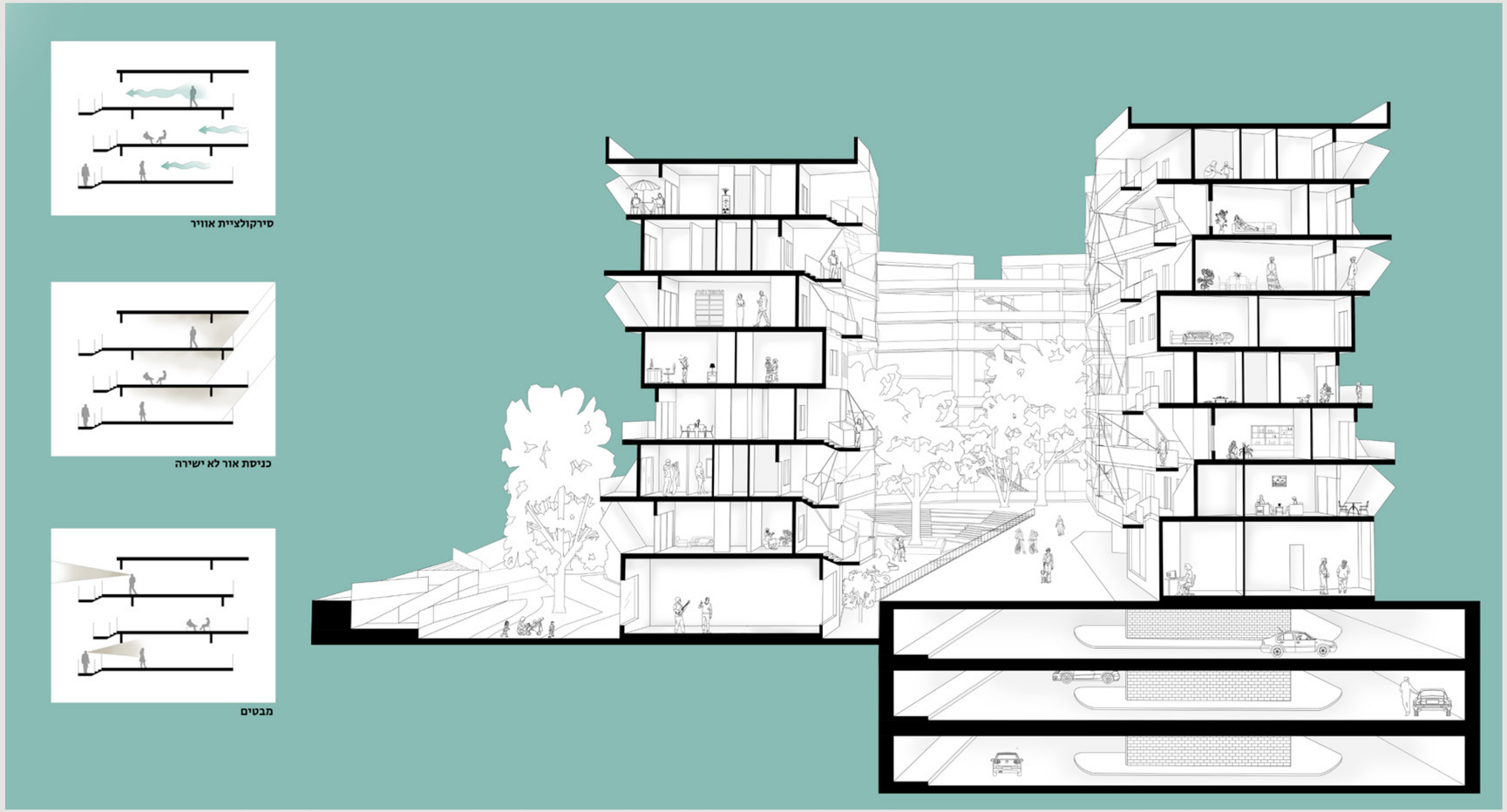

דילמות על מגורים

תערוכת סטודנטים בבצלאל

—

רכז אקדמי: **אדר' ברק פלמן**

תערוכת סטודנטים המתמקדת בחקירה של סביבות מגורים עירוניות. התערוכה מציגה דיון בסוגיות של קיימות, חוסן וצדק תכנוני וסביבתי, והקשר בינן לבין איכות המרחב העירוני והתאמתו לצורות מגורים של אוכלוסיות שונות.

JERUSALEM URBAN DESIGN CENTER
המרכז לעיצוב אורבני ירושלים

2019

סיכום פעילות שנתית

המרכז לעיצוב אורבני

16

מאורע גאוגרפי

אדרכ' אלכס קרנץ

תערוכה מיומני הרישום של אדר' אלכס קרנץ מאזורי גבול העיר הדרומיים. מעל 130 רישומים, בדיו שחורה, מוצגים לפי סדר הופעתם ביומן הסדור, המארגן אותם לפי מקומות, טכניקות, נושאים ורעיונות שהתגלו תוך כדי התיעוד.

JERUSALEM URBAN DESIGN CENTER
המרכז לעיצוב אורבני ירושלים

2019

סיכום פעילות שנתית

המרכז לעיצוב אורבני

17

אירועי מאה שנה לבאוהאוס – באוהאוס בחיפוי אבן

מבט מאויר על באוהאוס ירושלמי – תערוכת חוצות בכיכר ספרא

מאייר: **קיריל צ'ריקובר**

בתערוכה מיוחדת לכבוד אירועי 100 שנה לבאוהאוס, בית הספר לאומנות ועיצוב בגרמניה (1919-2019), העיר מגלה מבני באוהאוס המתחבאים תחת החיפוי הירושלמי. סדרת איורים המציצים על הנוף הירושלמי המורכב ועל מסורת מודרנית של הבאוהאוס.

עתיד עיצוב
קידום מעצבים
צעירים בירושלים

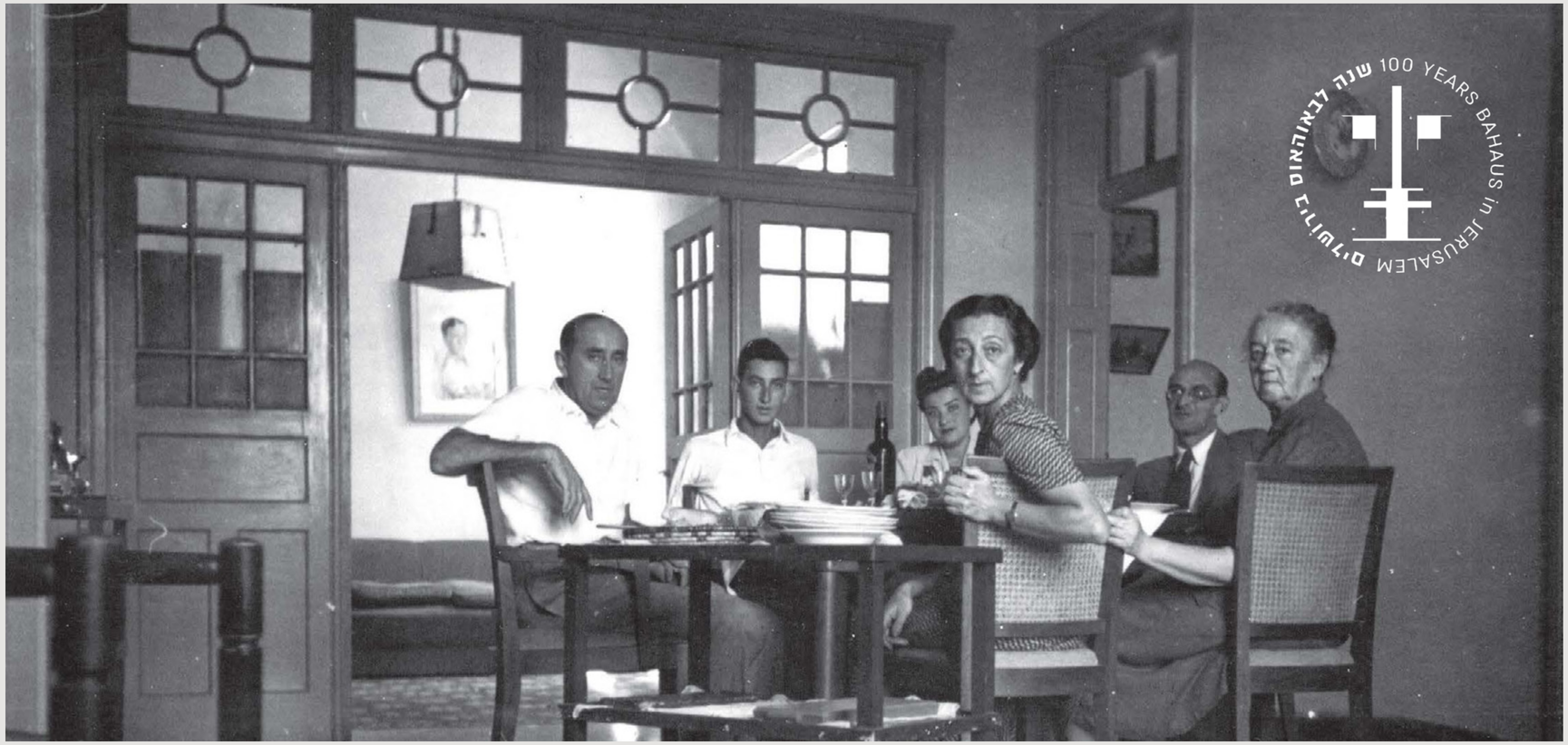

אירועי מאה שנה לבאוהאוס – עיר קוים רבים

בילאומיות ומודרנה בעיר רבת ימים

—

אוצרות: **ד"ר נירית שלו כליפא וחן ברנט,**
יד בן צבי

השתקפויות הבאוהאוס בירושלים כפי שהונצחו באלבומי משפחות בשכונת רחביה. בתערוכה מוצגים תצלומים היסטוריים, רהיטים, חפצים וסיפורים שנשמרו ותועדו במיזמי התיעוד 'ישראל נגלית לעין' ו'ארץ חפץ'.

כתב עת לעירוניות ירושלמית

גיליון 001 | חיפוי

קיץ 2019

—

אדר' שירן פ. ישי | שיר איור של עיר סיפור

פרופ' אריאל הירשפלד | קול הדממה

אדר' ייטב בוסירה | אלף אבן

אדר' אלכסנדה טופז ואדר' הדר פורת |
פרו-ג'רוסלם האגודה למען ירושלים

דניאל רחמים | תלפיות - כתבה מצולמת

https://www.judc.org/gilayon001

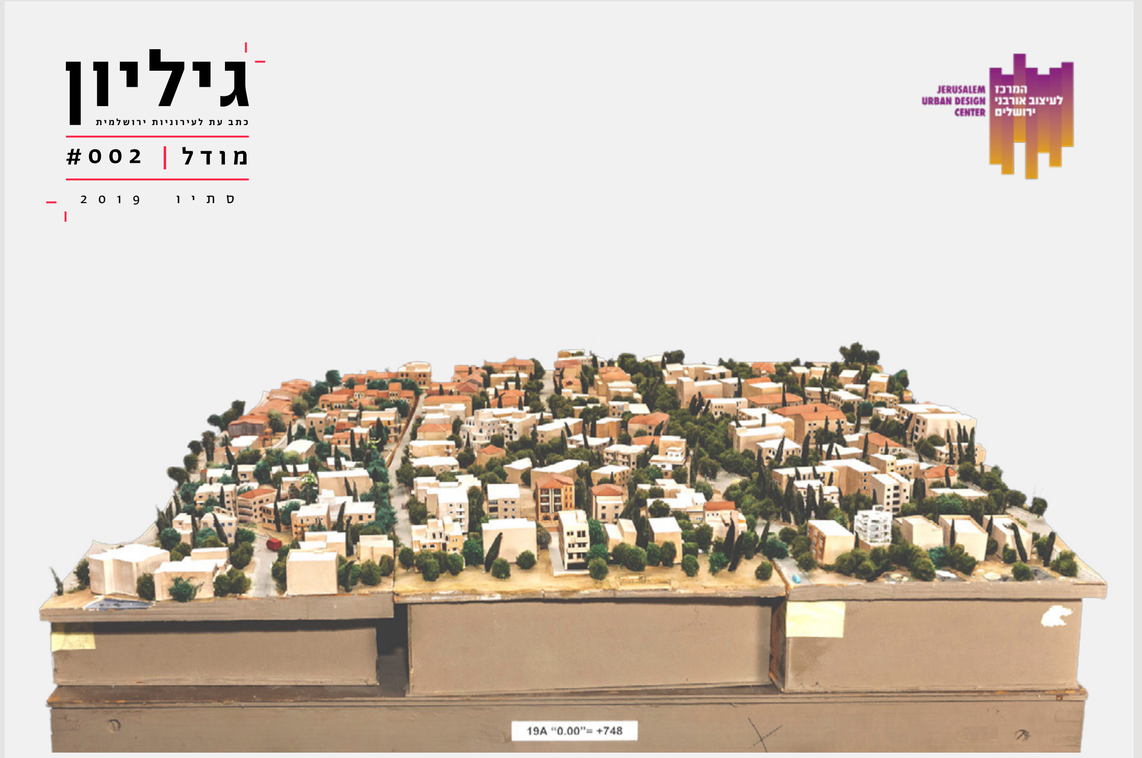

כתב עת לעירוניות ירושלמית

גיליון 002 | מודל

חורף 2019

—

אדר' איתן מן | ארכיאולוגיה דיגיטלית
ונרטיבים וירטואלים: פרויקט תיעודי על ליפתא

אדרכ' דפנה לוין | תבניות בניינים זעירות:
סדנת האחים הלר

דניאל רחמים | כתבה מצולמת: חלקי ירושלים

ניר אורטל, אלדד ברין, ד"ר נירית שלו כליפא |
דגם ירושלים מימי המנדט הבריטי

https://www.judc.org/gilaon002

אתר המרכז לעיצוב אורבני www.judc.org

מִי, פַּעַם, רָאָה אֶת יְרוּשָׁלַיִם עֲרֻמָּה?

גלוית שנה טובה

נושא שנתי: חיפוי

עיצוב ואיור: **אהרון פרידמן**

עתיד עיצוב
קידום מעצבים
צעירים בירושלים

פירוט שנתי: אירועים בבית המודל

חודש	שם אירוע	סוג אירוע	כמות משתתפים
ינואר	רמה	עירייה	**50**
	אוניברסיטה העברית וענף מניו יורק של הJCRC	מרכז לעיצוב אורבני	**65**
	הקליניקה האורבנית - קורס מזרח העיר	מרכז לעיצוב אורבני	**65**
	הצגת עבודה ציפוף לאורך הרק"ל - מתכנני רובע	מרכז לעיצוב אורבני	**35**
	סדנה ראשונה לתכנון מרכז ירושלים	מרכז לעיצוב אורבני	**30**
פברואר	מחלקת מכרזים	עירייה	**30**
	אירוע תחרות כיכר ספרא חלוקת פרסים	מרכז לעיצוב אורבני	**60**
	פורום מתכננים תשע"ט מפגש 3 בנושא: חדשנות בתכנון	מרכז לעיצוב אורבני	**30**
	שלומה אשכול הרצאה למתכננים	מרכז לעיצוב אורבני	**30**
	עיריית ירושלים - יום עיון ריענון והדרכה בנושאי מניעת סכנות באתרי בניה - לרשויות מקומיות/אזוריות	עירייה	**25**
	הקליניקה האורבנית	מרכז לעיצוב אורבני	**35**

חודש	שם אירוע	סוג אירוע	כמות משתתפים
מרץ	מחלקת עסקים ומוסדות הדרכה	עירייה	25
	פורום המתכננים	מרכז לעיצוב אורבני	76
	הרצאה שלמה אשכול	מרכז לעיצוב אורבני	20
	הרצאה של עופר מנור	מרכז לעיצוב אורבני	12
	הדרכה - מחלקת עסקים ומוסדות	עירייה	21
	שיל	עירייה	50
	כנס של אגף תכנון- הצגת פרויקט אדריכל העיר	מרכז לעיצוב אורבני	80
	בנייה ירוקה "מנהיגות 360: תכנון וניהול מרחב עירוני מקיים בישראל"	מרכז לעיצוב אורבני	27
	הדרכה מחלקת עסקים ומוסדות	עירייה	23
	הרצאה תכנון אסטרטגי	עירייה	15

חודש	שם אירוע	סוג אירוע	כמות משתתפים
אפריל	יום חפיפה - מרכז הגישור	עירייה	22
	שי"ל	עירייה	32
	מיכאל מהלר	עירייה	55
	פורום חשיבה שבילי אופנים	מרכז לעיצוב אורבני	20
	20:20:20 - הרים סביב לה | פיתוח עירוני בטופוגרפיה מאתגרת	מרכז לעיצוב אורבני	100
	הרצאה של עופר מנור	מרכז לעיצוב אורבני	15
	הקליניקה האורבנית	מרכז לעיצוב אורבני	50
	מחלקה לעבודה קהילתית ומשאבי קהילה	עירייה	45
מאי	מפגש בנושא פעילות העירייה במזרח ירושלים	עירייה	40
	כנס כניסה לעיר תושבי ירושלים	מרכז לעיצוב אורבני	30
	מיכאל מהלר	עירייה	50
	טל כהן	עירייה	30
	הרצאה שרית ליפקין	עירייה	27
	סדנה מס' 2 תכנון מרכז העיר	מרכז לעיצוב אורבני	80

JERUSALEM URBAN DESIGN CENTER
המרכז לעיצוב אורבני ירושלים

2019

סיכום פעילות שנתית

המרכז לעיצוב אורבני

חודש	שם אירוע	סוג אירוע	כמות משתתפים
יוני	NESS	עירייה	50
	פלור	עירייה	39
	20:20:20 - ירושלים. מזרח | יוזמות תכנון במזרח ירושלים	מרכז לעיצוב אורבני	40
	שלמה אשכול	מרכז לעיצוב אורבני	10
	סדנא לחץ ושחיקה + סדנת צחוק	עירייה	40
	השקת מערכת CLICK400	עירייה	40
	הרצאה בפני מורי בית ספר שדה אליהו	עירייה	60
יולי	מסיבת פרישה דני סוכות NESS	עירייה	70
	מנהל תכנון - יום עיון	מרכז לעיצוב אורבני	80
	השקת מערכת CLICK400	עירייה	18
	מתכננים רובע צפון	מרכז לעיצוב אורבני	35
	פרויקט הארכיוני בירושלים - חוקרים מבצלאל והעיריה	מרכז לעיצוב אורבני	20
	נשים מחלקת משרד הבריאות	עירייה	30
	דיפלומטים מצרפת - לשכת ראש העיר	עירייה	45
	סיירת צנחנים	עירייה	50

חודש	שם אירוע	סוג אירוע	כמות משתתפים
אוגוסט	צוות בניה חדשה + אדריכל ראשי	עירייה	8
	קבוצה מצפון הרצעה	עירייה	10
ספטמבר	גיל ריבוש - ראש מנהל קהלה - הרצאה	עירייה	25
	ישיבת צוות פיקוח לבניה	עירייה	14
	קרן ג'רסי הרצאה	עירייה	37
	דורון רובין	עירייה	15
	הרמת כוסית לראש השנה מנהלי ועובדי מנהל התכנון	עירייה	140
	מסיבת פרידה מדנה	עירייה	12
	אריה קינג אמריקאים	עירייה	15
	רמת כוסית של NESS	עירייה	70
	הרמת כוסית איכות השירות	עירייה	40
	הרמת כוסית אגף הנהלת המינהל תרבות	עירייה	50
	הרמת כוסית - מחלקת רווחה, אגף גישור	עירייה	20

חודש	שם אירוע	סוג אירוע	כמות משתתפים
אוקטובר	פלר הרצאה	עירייה	60
	בנות אדריכליות הרצאה	עירייה	10
	למשנה לראש העיר פלר חסן נחום	עירייה	10
	הרצאה לעובדים קהילתיים - אגף רווחה	עירייה	35
	בתים מבפנים - 20:20:20 | כלים שלובים - העצמה ושילוב שימושים בשטחים ציבוריים	מרכז לעיצוב אורבני	70
	פלר הרצאה	עירייה	55

חודש	שם אירוע	סוג אירוע	כמות משתתפים
	בתים מבפנים - מאורע גאוגרפי | שיח גלריה	מרכז לעיצוב אורבני	20
	בתים מבפנים - אלומיניום ירושלמי - סיור (2 סבבים)	מרכז לעיצוב אורבני	80
	מפגש - חברת עדן	עירייה	10
	אגף תכנון פורום מקצועי בנושא: דיור בהישג יד	מרכז לעיצוב אורבני	28
	ינאי אפלבאום - הרצאה	מרכז לעיצוב אורבני	8
	הרצאה ביטוח שיניים לעובדי עירייה	עירייה	20
נובמבר	(פגישת המשך מתאריך 16.9) . משתתפים: עפר ג', קובי, גיל, אהרל"ה, אופיר , עופר מנור	עירייה	9
	מנור עופר ודלית זילבר CTBUH בנייה בגבוהה	מרכז לעיצוב אורבני	10
	הדרכות פנסיוניות משאבי אנוש	עירייה	98
	הרצאה - שרית ליפקין	עירייה	40
	מפגש התנעה יום מעשים טובים 2020	עירייה	30
	ישיבת צוות למתנדבי שיל	עירייה	20
	ארכיון העיר	מרכז לעיצוב אורבני	60

חודש	שם אירוע	סוג אירוע	כמות משתתפים
דצמבר	מנור עופר / זוהר זולרמן - קבוצת עיתונים	מרכז לעיצוב אורבני	30
	הרצאה אגף חברה	עירייה	67
	תכנית אב לתכבורה - הרצאה (סנטורים מארה"ב)	מרכז לעיצוב אורבני	20
	מפגש עם תלמידי בי"ס בויאר וזיו פרויקט סייבר גאוגרפיה	עירייה	40
	מודל ככר שער שכם אצל נטלי +עופר קולקר ועדי מארק	עירייה	6
	אירוע לפתיחת תערוכה בנושא מאה שנה לבאוהאוס	מרכז לעיצוב אורבני	40
	סטודנטים מבצלאל ואוניברסיטה סיור של עופר מנור + יציאה למרפסת	מרכז לעיצוב אורבני	45
	שיחת סיכום עם אדריכלים חיצוניים	מרכז לעיצוב אורבני	80
	אירוע לכבוד שלמה אשכול - מהנדס העיר היוצא	מרכז לעיצוב אורבני	80
	ספקטרום (תערוכה + סטודיו 20:00-23:00 OA)	מרכז לעיצוב אורבני	300
סה"כ			3,864